

[Møller Sørensen.]

efterspørgsel efter den såkaldt kvalificerede arbejdskraft, hvorfor denne lov også har haft stor betydning.

Et af de områder, hvor loven har haft særlig gavnlig virkning, er uden tvivl bygge- og anlægsvirksomheden. Forholdet er jo i dag faktisk det, at det arbejde, der er forbundet hermed, er så specialiseret, at det næsten er umuligt for en ikke-faglært arbejder at træde ind i et bygningsssjæk og gøre fyldest dér, uden at han på forhånd har gennemgået et kursus i forskalling og jernarmering m. m. på et af de eksisterende uddannelsescentre.

Disse centre har også igennem årene kunnet imødekomme den ret store efterspørgsel, der har været efter svejsere. Ikke mindst har vore skibsværfter haft stor gavn heraf. Denne undervisning i svejsning er nogle af centrene endda i gang med at udvide yderligere, således at man skulle være i stand til at imødekomme den efterspørgsel, udviklingen på dette område vil skabe.

Da motoriseringen såvel inden for industrien som inden for landbruget har været stærkt tiltagende, en udvikling, som man kan regne med vil fortsætte, har den motorundervisning, som er blevet et vigtigt led i centrenes undervisningsplaner, også været af afgørende og positiv værdi for erhvervene.

Men det er naturligvis ikke alene de erhvervsdrivende, som har nydt godt af denne lovs eksistens, også samfundet som helhed har haft meget gavn af den uddannelse, der har fundet sted af ikke-faglærte arbejdere. Glemmes må det naturligvis heller ikke, at af de ikke-faglærte arbejdere, hvoraf en stor del tidligere var henvist til kontrolstederne, har nu de fleste fået mulighed for denne specialuddannelse og er dermed blevet placeret i produktionen. Foruden at det tilfredsstillende de enkelte arbejdere, sparer det samtidig arbejdsløshedskasserne og staten for udgifter til arbejdsløshedssupport, og denne besparelse vil man så indirekte kunne anvende til yderligere udbygning af disse uddannelsescentre.

Jeg tror roligt, man kan sige, at uden de uddannelsesmuligheder, som denne lov har givet de ikke-faglærte arbejdere, havde vore erhvervsdrivende ikke kunnet imøde-

komme de krav, der i dag stilles til dem i et moderne industrisamfund. Jeg føler også trang til ved denne lejlighed at minde om, at fagbevægelsen fra tidernes morgen var den største forkæmper for at få denne uddannelse i gang. Denne kamp havde ikke bare til formål at få de dengang mange ledige fjernet fra kontrolstederne, men var i lige så høj grad udtryk for fremsynethed med henblik på den udvikling, som man kunne se man stod over for.

For erhvervenes vedkommende lå det på det tidspunkt lidt anderledes. Det var, som om man ikke rigtig havde fattet nødvendigheden af denne uddannelse. At man så senere har ændret sin opfattelse heraf, kan naturligvis kun hilses med tilfredshed.

Det er klart, at når denne uddannelse yderligere skal udbygges i de kommende år, kræver det også øgede investeringer og anlægskapital, ligesom det kræver øget kapital til selve driften. Med hensyn til det sidste, driften, hvortil staten i henhold til lovens § 13, stk. 2, yder 85 pct. i tilskud på betingelse af, at de resterende 15 pct. af udgifterne ydes som tilskud fra anden side, tror jeg, det er nødvendigt, at vi kigger nærmere på dette forhold i udvalget. Hidtil har man, så vidt jeg er orienteret, hovedsagelig skaffet de resterende 15 pct. ved tilskud fra henholdsvis erhvervene, fagbevægelsen og kommunerne, men da jeg samtidig er orienteret om, at ikke alle kommuner har vist særlig stor positiv interesse for at yde disse tilskud, mener jeg, vi allerede nu må tage under overvejelse at få denne del af tilskuddene lagt i mere faste rammer. Hidtil har dette, at nogen kommuner ikke har betalt, ikke haft nogen økonomisk katastrofal virkning for uddannelsen og skolerne, men man ved jo ikke, hvordan det vil udvikle sig i fremtiden.

Med hensyn til de økonomiske vilkår for deltagelse i uddannelsesforanstaltningerne fremgår det af lovens § 9, stk. 2, at såfremt en forsøger ved ansøgning om optagelse på et af centrene ikke er i beskæftigelse, kan der kun udbetales vedkommende en godtgørelse for tab af indtægt, der svarer til en arbejdsløshedssupport inklusive eventuelle børnetilskud, huslejehjælp, brændselshjælp og juleunderstøttelse, som vedkommende i henhold til den pågældende kasses vedtægter ville have ret til at oppe-